

Identifikacijski ključ GS1	Uporaba v logistiki gotovine
GTIN Globalna trgovinska številka izdelka je 13-mestna identifikacijska številka za označevanje prodajnih enot (izdelkov in storitev). GTIN je navadno sestavljen iz predpone podjetja, ki jo dodeli organizacija GS1, referenčne številke izdelka, ki jo določi uporabnik, in kontrolne cifre.	Številke GTIN dodeli ECB ali NCB bankovcem in kovancem z različnim statusom, kot je denominacija, serija, status kakovosti ali podrobnosti o embalaži. GTIN se lahko uporablja tudi za identifikacijo posebnih storitev.
GLN Globalna lokacijska številka je 13-mestna številka, ki se uporablja za identifikacijo pravnih subjektov, njihove organizacijske strukture in lokacij. Lokacija je lahko fizični kraj (skladišče, soba za shranjevanje ali celo polica v trgovini). Lahko je pravni subjekt (podjetje), oddelek podjetja (skladišče) ali oddelek v sklopu podjetja (računovodski oddelek podjetja).	GLN identificira subjekte, ki sodelujejo v gotovinskem ciklu. Za namene sledenja se v logistiki gotovine z GLN označi tudi vsaka prevzemna točka, npr. poslovalnice, bankomati, gotovinski centri itd.
SSCC Zaporedna koda zabojnika je 18-mestna številka, ki se uporablja za identifikacijo logističnih enot in omogoča, da je vsaka posamezna logistična enota označena enolično. To prinaša prednosti pri sledenju, naročanju, dostavi in avtomatskem prevzemanju blaga. SSCC se uporablja za upravljanje skladiščenja in odpremo logističnih enot.	Vsaki transportni enoti z gotovino se dodeli številka SSCC, ki omogoča sledenje gotovini na poti do predvidenega cilja (NCB, pomožni gotovinski centri/trezorji, prevozniki gotovine, banke).
GRAI Globalni identifikator vračljivega sredstva je eden od identifikacijskih ključev GS1 za identifikacijo vračljivih sredstev. GRAI se lahko preprosto uporabi za identifikacijo sredstev in sledenje, lahko pa je tudi del sistema za izposajo ali najem, kjer sodelujeta dve podjetji ali več, saj omogoča podjetjem, da odčitajo sredstva za iznos iz poslovanja ali vnos vanj.	GRAI omogoča celovit nadzor nad vso tehnično in transportno opremo, ki se ponovno uporablja. Z GRAI označujemo povratno embalažo, denimo vozičke, varnostne kovčke, kasete itd.
GSIN Globalna identifikacijska številka pošiljke (tovorni list) je številka, ki jo dodeli prodajalec (pošiljatelj) blaga. Označuje logično skupino fizičnih enot za namen prevoza pošiljke.	Skupino transportnih enot z gotovino, ki nastopajo kot ena pošiljka, pošiljatelj identificira z GSIN.
GINC Globalna identifikacijska številka tovora označuje logično skupino blaga (ene ali več fizičnih enot), ki je poslana prevozniku tovora in je namenjena za prevoz v celoti.	Prevozniki gotovine svoj tovor označijo s številko GINC.

Komunikacija z elektronskim sporočili po standardu GS1 XML standardiziranimi tipi elektronskih sporočil

Pri procesu logistike gotovine partnerji uporabljajo elektronska sporočila, s katerimi sporočajo drug drugemu svoje namere oziroma aktivnosti. V procesu naročanja najprej nastane naročilo, ki mu sledijo potrditev naročila ter nato najava in prevzem blaga. Sporočila temeljijo na standardu GS1 XML.

Proces	Angleški izraz	Sporočilo GS1
Naročilo gotovine	Cash Order	Order
Obvestilo o dostavi	Notification of Delivery	Despatch Advice
Najava odpreme	Notification of Lodgement	Despatch Advice
Navodila za prevoz	Transport Instruction	Transport Instruction and Response
Potrdilo o prevzemu	Confirmation of Receipt	Receiving Advice
Potrdilo o odpremi	Confirmation of Despatch	Despatch Advice
Obvestilo o odpremi	Notification of Despatch	Despatch Advice
Potrdilo o dostavi	Confirmation of Delivery	Despatch Advice
Potrdilo o štetju	Final Receipt	Receiving Advice
Servisno sporočilo	Service Message (ARA)	Application Receipt Acknowledgement (ARA)
Najava pologa	Order of Lodgement	Despatch Advice



Kaj je GS1

GS1 Slovenija je neodvisen, nepridobitni zavod, ki v skladu z licenčno pogodbo mednarodne organizacije GS1 AISBL v Sloveniji skrbi za uporabo standardov sistema GS1. Zavod dodeljuje številke GS1 za identifikacijo in elektronsko izmenjavo podatkov ter organizira svetovalno, izobraževalno in raziskovalno delo za potrebe uporabnikov.

GS1 Slovenija

Dimičeva 9
1000 Ljubljana
Slovenija
T +386 1 589 83 20
F +386 1 589 83 23
E info@gs1si.org

www.gs1si.org

GS1 je zaščitena blagovna znamka GS1 AISBL.
Avtorske pravice © GS1 Slovenija 2020
Brošura se delno financira z donacijo Banke Slovenije.



Standardi GS1 za logistiko gotovine



Splošni pregled procesov v logistiki gotovine

(Opomba na spodnji primer: Posamezne države lahko v svojih procesih logistike gotovine uporabljajo tudi dodatne tipe sporočil, upravljalci z gotovino pa lahko v teh procesih igrajo tudi drugačno vlogo.)

Sistem GS1

Sistem GS1 je integriran sistem globalnih standardov za identifikacijo, zajem in elektronsko izmenjavo podatkov. Zagotavlja metodo identifikacije o izdelkih, sredstvih, storitvah in lokacijah in s tem posredno tudi pripadajoče informacije. To je najbolj implementiran sistem standardov v preskrbovalnih verigah na svetu in podlaga za široko paleto učinkovitih aplikacij in rešitev. Nacionalna predstavništva mednarodne organizacije GS1 delujejo v 114 državah po svetu, standardi GS1 pa so prisotni v več kot 150 državah. Organizacija GS1 ima več kot milijon članov - od mednarodnih družb do malih, lokalnih podjetij.

Prednosti standardov GS1 v logistiki gotovine

Gotovinski cikel je sestavljen iz različnih procesov za naročanje oziroma prejem in dostavo bankovcev in kovancev. Vključuje veliko različnih upravljalcev gotovine, ki zahtevajo varnost in zanesljivost poslovnih transakcij.

Uporaba standardov GS1 izboljšuje učinkovitost, varnost in preglednost vseh procesov znotraj logistike gotovine.

V tem okviru globalni večsektorski standardi GS1 prispevajo k:

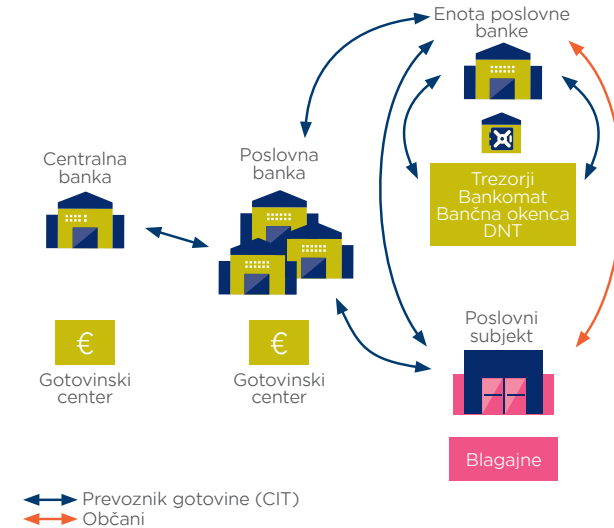
- povečanju zanesljivosti fizičnega sledenja transportnih enot z gotovino,
- optimizaciji in standardizaciji pretoka sporočil med upravljalci gotovine,
- odpravljanju podvojenih vnosov,
- prihranku časa pri pripravi, pošiljanju in prejemu,
- izboljšanju sledljivost in s tem prispevanju k varnosti kupcev,
- povečanju zanesljivosti in optimizaciji zalog,
- izboljšanju kakovosti storitev,
- omogočanju samodejnega evidentiranja podatkov za zagotovitev kakovostnih informacij.

Udeleženci v logistiki gotovine

Sistem GS1 podpira celoten gotovinski cikel in omogoča prednosti za podjetja in organizacije, ki upravljajo z gotovino, kot so:

- kovnice in tiskarne,
- nacionalne centralne banke (NCB),
- poslovne banke,
- prevozniki gotovine (CIT - Cash-in-transit),
- gospodarski subjekti.

Logistika gotovine je za razliko od običajnih preskrbovalnih verig, ki izdelke prenašajo samo v eno smer od dobavitelja proti naročniku, drugačna, saj se blago - gotovina prenaša v obe smeri. Celo več kot enkrat in temu pravimo gotovinski cikel.



Gotovinski cikel (Vir: Visio).

Izboljšave v procesih logistike gotovine

Z izmenjavo sporočil po standardu GS1 je mogoče bistveno olajšati dva generalna procesa v logistiki gotovine: dvig in polog gotovine.

Elektronsko naročilo dviga:

Upravljalec gotovine/stranka - identificirana s številko GLN - pošlje banki elektronsko naročilo za dvig gotovine. Po pripravi dviga lahko banka pošlje obvestilo o dostavi, ki vsebuje podatke o pripravljeni gotovini. S potrditvijo odpreme banka obvesti stranko o dostavi gotovine in prenosu gotovine na prevoznika gotovine.

Elektronska najava pologa:

Naročnik elektronsko najavi polog gotovine še pred samo fizično dostavo. Banka po prevzemu gotovine na to sporočilo odgovori s potrdilom o prevzemu. Po kontroli pologa banka obvesti stranko o natančnem rezultatu štetja s poročilom o štetju.

Zaradi nevtralne zasnove sporočil pretok podatkov ni omejen samo na poslovanje centralne banke. Mogoče ga je izvajati med vsakim podjetjem ali organizacijo, ki se ukvarja s prevozom gotovine.

Povezave

Centralni dokument o logistiki gotovine: <https://www.gs1si.org/cashEdi/Doc/LogistikaGotovine-Prporocila.pdf>

Banka Slovenije: <https://www.bsi.si/bankovci-in-kovanci/profesionalni-uporabniki/cashedi>

GS1 Slovenija: www.gs1si.org/cashEDI

